

פסחים קה. (ש3) עד קז. (ש9)

ביאורי מושגים

חכמת החיים של תלמידי החכמים - הגמרא מספרת לנו על רב אשי שנקלע למבוכה כאשר ביקשו ממנו לקדש קידוש היום והוא לא ידע כיצד הם מקדשים. אם רב אשי היה שואל אותם מה הם מקדשים הם היו בזים ומזלזלים ברב אשי. לכן רב אשי נקט בדרך ערמומית שגילתה לו מה נוהגים בקהילת מחוזא. ועל כך נאמר שפיקח יודע איך לצאת מבור שחכם לא היה נכנס אליו.

סעודה הנמשכת מיום שישי לשבת

הופכת אוטומטית לסעודת שבת (לכן ניתן לקדש ולהמשיך בסעודה)

סעודה הנמשכת משבת למוצ"ש

נשארת סעודת שבת (ולא צריך להפסיקה)

ואם לא סעד אלא רק שתה - חייב להפסיק,

סתם שתיה לפני הבדלה:

יין ושכר: אסור

מים: תלמידי רב: מותר,

רב הונא: אסור (ומביאה לידי אסכרה)

לכתחילה אין לדחות את הקידוש ליום גם אם חסר יין (והוא רוצה לקדש ביום על היין ולהרויח גם את כבוד השבת) - 'חביבה מצוה בשעתה'.

אבל הבדלה מותר לכתחילה לדחות, כיוון שאת הפרידה מהשבת יאה לאחר.

לא קידש בערב שבת

מקדש ביום השבת

לא הבדיל במוצ"ש

רבא (א) ובני ר"ח: מבדיל עד יום שלישי (וכן הלכה)
רבא (ב): מבדיל עד יום ראשון

מיום ראשון עד יום שלישי - אנו בשלהי השבת הקודמת, מיום רביעי עד יום שישי - אנו בפתחה של השבת הבאה.

ובכל מקרה לא מברך על נר ובשמים.

הלכות הבדלה

היו אמוראים שהקפידו אף על פגימת כד היין, והיו שהקפידו אף על פגימת החבית. המנהג המקובל הוא להקפיד רק על פגימת הכוס.

רב אסי חלק על כך (ראה בהמשך הדף).

- יש להבדיל על כוס יין (גם אם כבר אמר 'אתה חוננתנו' בתפילה)
- כוס שטעמו ממנה אין לברך עליה ('טעמו פגמו')
- צריך שיהיה בכוס כשיעור (וכן בכוס של ברכת המזון), המברך צריך לשתות מהיין,
- האוכל לפני הבדלה - רשאי עדיין להבדיל ('טעם מבדיל')
- ניתן להבדיל ולברך ברכת המזון על אותה כוס.

שנאמר 'זכור את יום השבת לקדשו'

קידוש היום (הקרוי גם 'קידושא רבה')

- על אף שקידש בלילה יש לחזור ולקדש גם ביום
- יש לברך רק בורא פרי הגפן (בלי ברכה עצמאית על קידוש)
- אם יש לו רק כוס יין אחת - קידוש הלילה קודם לקידוש היום

קידוש אחרי נטילת ידיים

ר' ברונא וראב"א: אסור (כיוון שהקידוש הוא הפסק)

ר' יצחק בשב"מ: לעיתים רב עצמו היה מקדש אחרי נטילת ידיים

לעיתים רב היה עושה קידוש על לחם (ובמצב כזה הקידוש מפריד בין הנטילה לאכילת הלחם)

טעם לפני הקידוש

שמואל (לפי ר"י) ורב: לא רשאי לקדש,
שמואל (לפי ר"נ): רשאי לקדש

טעם לפני הבדלה

שמואל (לפי ר"י) ורב אסי: לא רשאי להבדיל,
שמואל (לפי ר"נ), ורב הונא: רשאי להבדיל

פסק ההלכה של רבא:
גם אם טעם יכול עדיין לקדש ולהבדיל